Nr. DOK-1301 Teisminio proceso Nr. 2-55-3-00153-2022-0

2023 m. kovo 21 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos

pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2023 m. kovo 7 d. paduotu **ieškovės bankrutavusios UAB "Bajoras"** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 5 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. sausio 5 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus apygardos teismo 2022 m. birželio 29 d. sprendimą, kuriuo teismas atmetė ieškovės bankrutavusios UAB "Bajoras" ieškinį dėl 573 462,23 Eur skolos pagal statybos rangos sutartį priteisimo.

Kasaciniu skundu ieškovė bankrutavusi UAB "Bajoras" prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 5 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2022 m. birželio 29 d. sprendimą, ir bylą perduoti pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Ieškovės kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

- Atsisakydami į bylą prijungti ieškovės pateiktus rašytinius įrodymus bei išreikalauti ieškovės prašytus rašytinius įrodymus, kurie būtų leidę nustatyti bylai reikšmingas aplinkybes apie ieškovės atliktų darbų objekte apimtį ir visapusiškai išnagrinėti bylą, taip pat atsisakydami apklausti buvusį ieškovės direktorių S. K., žemesnės instancijos teismai neužtikrino tinkamo įrodinėjimo proceso, neatskleidė bylos esmės.
- Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje išaiškinta, kad civilinio proceso principai atlieka ne tik reglamentavimo, bet ir interpretavimo funkciją – <u>CPK</u> normas būtina aiškinti ir taikyti remiantis civilinio proceso teisės principais, aiškinamos normos turiniui reikia suteikti tokią reikšmę, kad ji attiktų principų dvasią ir jiems neprieštarautų, todėl visos <u>CPK</u> normos turi būti aiškinamos sistemiškai, siejant su <u>CPK</u> įtvirtintais principais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012-07-03 nutartis civilinėje byloje <u>Nr. 3K-3-316/2012</u>). Tinkamo įrodinėjimo proceso užtikrinimas yra pamatinė ir kartu būtinoji teisingo bylos išnagrinėjimo iš esmės, užbaigiamo teismo sprendimo priėmimu, sąlyga (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018-12-21 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-531-248/2018).
- Tam, kad būtų galima spręsti dėl ieškinio reikalavimų pagrįstumo, byloje svarbu nustatyti ieškovės atliktų darbų apimtį ir šių darbų atlikimo teisini pagrinda, taip pat išsiaiškinti darbų atlikimo aplinkybes – kaip šalys bendravo, tarėsi dėl minėtų darbų atlikimo, jų kainos ir t.t. Byloje tokių duomenų nepakako ir kilo poreikis surinkti daugiau įrodymų, kurie leistų įvertinti aukščiau nurodomas aplinkybes, ypatingai kuomet iš byloje surinktų įrodymų matyti, kad ieškovė po 2016-11-08 statybos rangos sutarties nutraukimo atlikinėjo statybos rangos darbus, o atsakovė mokėdavo ieškovei avansinius mokėjimus, kurių nepateisina nei viena iš raštu sudarytų rangos sutarčių.
- Vilniaus apygardos teismas įsiteisėjusia 2021-12-28 nutartimi civilinėje byloje Nr. B2-1745-656/2021 ieškovės bankrotą pripažino tyčiniu, be kita ko, konstataves, kad dėl didelės dalies ieškovės dokumentų neperdavimo nemokumo administratoriui, finansinės atskaitomybės dokumentų neteikimo Juridinių asmenų registro tvarkytojui, įmonės vadovo disponavimo grynaisiais pinigais tinkamo neapskaitymo, nėra galimybės tiksliai nustatyti ieškovės nemokumo momentą, nustatyti imonės veiklos, jos turto, nuosavo kapitalo ar isipareigojimų dydžio ar struktūros. Taigi, ieškovės bankroto administratoriaus galimybės pateikti į bylą visus dokumentus, pagrindžiančius ieškimio reikalavimus, buvo ribotos. Ieškovės buvęs vadovas, kuris asmeniškai dalyvavo ieškovei atliekant minėtus darbus, galėjo paaiškinti visas darbų atlikimo aplinkybes.
- Ieškovė pateikė įrodymus dokumentus pirmosios instancijos teismui, o šis nepagrįstai juos atsisakė priimti, taip pat ir apeliacinės instancijos teismas nepagristai pripažino įrodymų pateikimą bylos vilkinimu, nors šių nepriimtų įrodymų turinys būtų atskleidęs svarbias aplinkybės apie statybos darbų vykdymą. Be to, teismai nepagrįstai atsisakė išreikalauti ieškovės prašyme nurodytus rašytinius irodymus – jie patvirtintų, kokie darbai atlikti, už kuriuos neatsiskaityta.

Atrankos koleģija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė